אש קודש — משפטים

ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו וכו' נעשה ונשמע, הנה נו"נ קודם קבה"ת ענו, כמו שמשמע מהגמרא, וגם רש"י פי' בחומש שקודם מתן תורה היתה, ונבין נא למה נכתב לאחר קבה"ת, והגם שאין מוקדם ומאוחר בתורה, מ"מ בטח בכל מקום רמז נרמז, וכן הלא רש"י פי' ספר הברית מבראשית ועד מתן תורה וכו' ומה ענין הקדמת נו"נ ע"ז, הן צריכים לומר שנו"נ ענו על כל הדיבורים וקבלת התורה שאמר ד' להם ע"י מש"ר, רק אחר שקרא להם מש"ר מבראשית ענו על כל קבלת התורה נו"נ וצ"ל למה דוקא כשקרא להם מבראשית ענו על כל התורה נו"נ.

ואפשר כי מסקנת התוס' במס' שבת דף פ"ח ד"ה כפה עליהן, שעל הקבלה אין התשובה של מודעא רבה לאורייתא, ועל הקיום ישנה התשובה ע"ש, ואפ"ל שלכן הקדימו נעשה לנשמע לומר שאף שעל העשי' תהא לנו תשובה של מודעא רבא לאורייתא מ"מ נעשה, ומנין ידעו שייכפה ד' אותם, כיון שקרא משייר לפניהם מבראשית מעשה האבות והכריתות ברית עמהם אז ידעו שע"כ יקבלו ויכפה אותם כמו שאמר הפסוק ותחת כי אהב את אבותיך ויבחר בזרעם אחריהם וכו', לכן כל ענין הקדמת נל"נ נאמר אחר קבה"ת לרמז שעיקר כוונת ישראל שהקדימו נל"נ היתה שגם אחר הקבלה, כשיבואו לקיימה ג"כ יקיימוה אף שתהיה להם תשובה.

וזה אפשר הוא גם הדבר שחצי הדם שזרק משייר על המזבח קודם שענו נו"נ נכתב, וחצי הדם שזרק על העם, לאחר שענו נו"נ נכתב, ולהנ"ל כיון שהזריקה על העם כריתת ברית היתה כמ"ש הנה דם הברית אשר כרת ה' עמכם, היינו שהקב"ה נתקשר בכריתת ברית בין אם יהיו ישראל זכאים וירצה הוא ית' להושיענו בין ח"ו לא, תמיד יושיענו, כי הנעשה ונשמע על הקיום הי', ועל הקיום ישנה לנו תשובה של מודעה רבה, לכן גם אז ד' כרת הברית להושיענו וגם אנחנו בין כשנהי' מקושרים בין כשתהי' לנו תשובה, תמיד נעבוד את ד'.